JUNGTINIŲ TAUTŲ KONVENCIJA DĖL TARPTAUTINIO PREKIŲ PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ

Valstybės – šios Konvencijos dalyvės,

atsižvelgdamos į bendruosius tikslus, kurie numatyti rezoliucijose, priimtose šeštojoje specialiojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje dėl naujos tarptautinės ekonominės tvarkos nustatymo,

laikydamos, kad tarptautinės prekybos plėtojimas lygiateisiškumo ir abipusės naudos pagrindu yra svarbus elementas skatinant draugiškus santykius tarp valstybių,

manydamos, kad vieningų normų, reguliuojančių tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo sutartis ir atsižvelgiančių į skirtingas visuomenines, ekonomines ir teisines sistemas, priėmimas prisidėtų prie teisinių barjerų tarptautinėje prekyboje pašalinimo ir skatintų tarptautinės prekybos plėtrą, susitarė:

I DALIS
TAIKYMO SFERA IR BENDROSIOS NUOSTATOS

I skyrius
TAIKYMO SFERA

1 straipsnis

(1) Ši Konvencija taikoma prekių pirkimo-pardavimo sutartims tarp šalių, kurių verslo vieta yra skirtingose valstybėse:

(a) kai šios valstybės yra Susitariančiosios valstybės; arba

(b) kai pagal tarptautinės privatinės teisės normas taikytina Susitariančiosios valstybės teisė.

(2) Neatsižvelgiama į tą aplinkybę, kad šalių verslo vieta yra skirtingose valstybėse, jeigu ši aplinkybė neišplaukia nei iš sutarties, nei iš buvusių iki arba sutarties sudarymo metu dalykinių santykių arba informacijos pasikeitimo tarp šalių.

(3) Nustatant šios Konvencijos taikymą, yra neatsižvelgiama nei į šalių nacionalinę priklausomybę, nei į jų civilinį ar komercinį statusą, nei į civilinį ar komercinį sutarties pobūdį.

2 straipsnis

Ši Konvencija netaikoma pirkimui – pardavimui:

(a) prekių, kurios perkamos asmeniniam, šeimos ar namų ūkio naudojimui, išskyrus atvejus, kai pardavėjas bet kuriuo metu iki arba sutarties sudarymo momentu nežinojo ir neturėjo žinoti, kad prekės perkamos tokiam naudojimui;

(b) aukcione;

(c) vykdomojo proceso tvarka arba kitokiu būdu pagal įstatymą;

(d) fondų, akcijų, investicinių vertybinių popierių, apyvartinių dokumentų ar pinigų;

(e) vandens ir oro transporto laivų, taip pat laivų ant oro pagalvės;

(f) elektros energijos.

3 straipsnis

(1) Sutartys dėl prekių, kurias reikia padaryti ar pagaminti, tiekimo laikomos pirkimo-pardavimo sutartimis, jeigu šalis, užsakanti prekes, neįsipareigoja patiekti esminę dalį medžiagų, būtinų tokių prekių padarymui ar gamybai.

(2) Ši Konvencija netaikoma sutartims, kuriose prekes tiekiančios šalies įsipareigojimų didesniąją dalį sudaro darbo atlikimas ar kitų paslaugų suteikimas.

4 straipsnis

Ši Konvencija reguliuoja tik pirkimo-pardavimo sutarties sudarymą bei pardavėjo ir pirkėjo teises bei pareigas, kylančias iš tokios sutarties. Atskirai imant, jeigu kas kita tiesiogiai nenumatyta šioje Konvencijoje, ji nesusijusi su:

(a) sutarties ar bet kokių jos sąlygų arba bet kokio papročio galiojimu;

(b) pasekmėm, kurias gali turėti sutartis nuosavybės teisės į parduotas prekes atžvilgiu.

5 straipsnis

Ši Konvencija netaikoma pardavėjo atsakomybei už prekių padarytą bet kurio asmens sveikatos sužalojimą arba mirtį.

6 straipsnis

Šalys gali atsisakyti taikyti šią Konvenciją arba, laikydamosi 12 straipsnio, netaikyti bet kurios iš jos nuostatų ar pakeisti jų veikimą.

II skyrius
BENDROSIOS NUOSTATOS

7 straipsnis

(1) Aiškinant šią Konvenciją, turi būti atsižvelgta į jos tarptautinį pobūdį ir būtinumą skatinti jos taikymo vieningumą ir sąžiningumo tarptautinėje prekyboje laikymąsi.

(2) Klausimai, susiję su šios Konvencijos reguliuojamais dalykais, kurie nėra tiesiogiai joje išspręsti, turi būti sprendžiami pagal bendruosius principus, kuriais ji pagrįsta, o jeigu tokių principų nėra – pagal teisę, taikomą pagal tarptautinės privatinės teisės normas.

8 straipsnis

(1) Šios Konvencijos tikslais pareiškimai ir kitoks šalies elgesys aiškinami pagal jos ketinimą, jeigu kita šalis žinojo arba negalėjo nežinoti, koks buvo tas ketinimas.

(2) Jeigu ankstesnis punktas nepritaikomas, tai pareiškimai ir kitoks šalies elgesys aiškinami pagal supratimą, kurį tokiomis pačiomis aplinkybėmis turėtų protingas asmuo, tokio pat statuso kaip ir kita šalis.

(3) Nustatant šalies ketinimą ar supratimą, kurį turėtų protingas asmuo, reikia atsižvelgti į visas tinkamas aplinkybes, įskaitant derybas, bet kokią praktiką, kurią šalys nustatė tarpusavio santykiuose, papročius ir bet kokį vėlesnį šalių elgesį.

9 straipsnis

(1) Šalys privalo laikytis bet kokio papročio, dėl kurio jos susitarė, ir praktikos, kurią jos nustatė tarpusavio santykiuose.

(2) Jeigu dėl kitko nebuvo susitarta, laikoma, kad šalys jų sutarčiai ar jos sudarymui numanė taikyti paprotį, apie kurį jos žinojo arba turėjo žinoti ir kuris tarptautinėje prekyboje plačiai žinomas ir jo nuolat laikosi šalys tokio tipo sutartyse atitinkamoje prekybos srityje.

10 straipsnis

Šios Konvencijos tikslais:

(a) jeigu šalis turi daugiau kaip vieną verslo vietą, tai jos verslo vieta yra laikoma ta, kuri, atsižvelgiant į aplinkybes, žinomas šalims arba jų numatytas iki arba sutarties sudarymo momentu, labiausiai susijusi su sutartimi ir jos vykdymu;

(b) jeigu šalis neturi verslo vietos, atsižvelgiama į jos nuolatinę gyvenamąją vietą.

11 straipsnis

Nereikalaujama, kad pirkimo-pardavimo sutartis būtų sudaryta arba patvirtinta rašytine forma, arba atitiktų bet kokį kitą reikalavimą formos atžvilgiu. Ji gali būti įrodinėjama bet kokiomis priemonėmis, tarp jų liudytojų parodymais.

12 straipsnis

Bet kuri šios Konvencijos 11 straipsnio, 29 straipsnio ar II dalies nuostata, leidžianti, kad pirkimo-pardavimo sutartis, jos pakeitimas ar nutraukimas šalių susitarimu arba bet kokia oferta, akceptas ar kitoks ketinimo pasireiškimas būtų atliekami ne rašytine, o bet kokia kita forma, netaikoma, jei bent vienos iš šalių verslo vieta yra Susitariančiojoje valstybėje, kuri yra padariusi pareiškimą pagal šios Konvencijos 96 straipsnį. Šalys negali netaikyti šio straipsnio arba pakeisti jo veikimą.

13 straipsnis

Šios Konvencijos tikslais „rašytinė forma“ apima telegramą ir pranešimą, siunčiamą teleksu.

II DALIS
SUTARTIES SUDARYMAS

14 straipsnis

(1) Pasiūlymas sudaryti sutartį, adresuotas vienam ar keliems konkretiems asmenims, yra oferta, jeigu jis yra pakankamai apibrėžtas ir išreiškia oferento ketinimą būti įsipareigojusiu akcepto atveju. Pasiūlymas yra pakankamai apibrėžtas, jeigu jame nurodytos prekės ir tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti prekių kiekis ir kaina arba numatoma jų nustatymo tvarka.

(2) Pasiūlymas, kuris nėra adresuotas vienam ar keliems konkretiems asmenims, yra laikomas tiktai kvietimu pareikšti ofertas, jeigu tik kas kita tiesiogiai nenurodoma asmens, padariusio tokį pasiūlymą.

15 straipsnis

(1) Oferta įsigalioja, kai ją gauna ofertos adresatas.

(2) Oferta, net jeigu ji yra neatšaukiama, gali būti atsiimta, jeigu ofertos adresatas pranešimą apie jos atsiėmimą gauna anksčiau negu pačią ofertą arba tuo pačiu metu.

16 straipsnis

(1) Kol sutartis nesudaryta, oferta gali būti atšaukta, jeigu ofertos adresatas pranešimą apie atšaukimą gauna dar neišsiuntęs akcepto.

(2) Tačiau oferta negali būti atšaukta:

(a) jeigu joje, nustatant akceptui pareikšti terminą arba kitu būdu, nurodoma, kad ji yra neatšaukiama; arba

(b) jeigu ofertos adresatui buvo protinga laikyti ofertą kaip neatšaukiamą ir ofertos adresatas atitinkamai veikė.

17 straipsnis

Oferta, net jeigu ji yra neatšaukiama, netenka galios, kai oferentas gauna pranešimą apie jos atmetimą.

18 straipsnis

(1) Pareiškimas ar kitoks ofertos adresato elgesys, išreiškiantis sutikimą su oferta, yra akceptas. Tylėjimas ar neveikimas pats savaime nėra akceptas.

(2) Ofertos akceptas įsigalioja tuo momentu, kai oferentas gauna sutikimą. Akceptas neturi galios, jeigu oferentas negauna sutikimo per jo nustatytą terminą, arba, jeigu terminas nenustatytas – tai per protingą terminą, tinkamai atsižvelgiant į sandorio aplinkybes, įskaitant oferento panaudotų ryšio priemonių greitį. Žodinė oferta, jeigu kitkas neišplaukia iš aplinkybių, turi būti akceptuojama nedelsiant.

(3) Tačiau, jeigu pagal ofertą arba praktiką, kurią šalys nustatė tarpusavio santykiuose, arba paprotį ofertos adresatas gali nepranešdamas oferentui išreikšti savo sutikimą kokio nors veiksmo, kaip antai susijusio su prekių išsiuntimu ar kainos sumokėjimu, atlikimu, akceptas įsigalioja tokio veiksmo atlikimo momentu su sąlyga, kad tas veiksmas atliktas per terminą, numatytą ankstesniajame punkte.

19 straipsnis

(1) Atsakymas į ofertą, kuris turi tikslą būti akceptu, bet turi papildymų, apribojimų arba kitų pakeitimų, yra ofertos atmetimas ir laikomas priešpriešine oferta.

(2) Tačiau atsakymas į ofertą, kuris turi tikslą būti akceptu, bet turi papildomų ar skirtingų sąlygų, kurios iš esmės nekeičia ofertos sąlygų, yra akceptas, jeigu oferentas be nepateisinamo uždelsimo žodžiu neprieštarauja dėl skirtumų arba nesiunčia dėl to pranešimo. Jeigu jis tokiu būdu neprieštarauja, sutarties sąlygomis yra ofertos sąlygos su pakeitimais, esančiais akcepte.

(3) Papildomos ar skirtingos sąlygos, be kita ko susijusios su kaina, mokėjimu, prekių kokybe ir kiekiu, pristatymo vieta ir laiku, vienos šalies atsakomybės kitai dydžiu ar ginčų sprendimu, laikomos keičiančiomis ofertos sąlygas iš esmės.

20 straipsnis

(1) Akcepto termino, nustatyto oferento telegramoje arba laiške, eiga prasideda nuo telegramos įteikimo išsiuntimui momento arba nuo datos, nurodytos laiške, arba jeigu tokia data nenurodyta, nuo datos, nurodytos ant voko. Akcepto termino, nustatyto oferento telefonu, teleksu arba kitomis momentinio ryšio priemonėmis, eiga prasideda nuo momento, kai ofertos adresatas gauna ofertą.

(2) Valstybinės šventės arba ne darbo dienos, pasitaikančios akcepto termino metu, įskaitomos į šį skaičiuojamąjį terminą. Tačiau jeigu pranešimas apie akceptą negali būti pristatytas oferento adresu paskutiniąją šio termino dieną dėl to, kad ta diena oferento verslo vietoje yra

valstybinė šventė arba ne darbo diena, terminas pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos.

21 straipsnis

(1) Pavėluotas akceptas vis dėlto galioja kaip akceptas, jeigu oferentas nedelsiant praneša apie tai ofertos adresatui žodžiu arba nusiunčia jam apie tai pranešimą.

(2) Jeigu iš laiško ar kitokio rašytinio pranešimo, kuriame yra pavėluotas akceptas, matyti, kad jis buvo išsiųstas tokiomis aplinkybėmis, kad jeigu jo persiuntimas būtų buvęs normalus, tai oferentas jį būtų gavęs laiku, pavėluotas akceptas galioja kaip akceptas, jeigu oferentas nedelsiant nepraneša ofertos adresatui žodžiu, jog jis laiko savo ofertą netekusią galios, arba nenusiunčia jam apie tai pranešimą.

22 straipsnis

Akceptas gali būti atsiimtas, jeigu oferentas gauna pranešimą apie atsiėmimą anksčiau to momento arba tuo pačiu momentu, kai akceptas turi įsigalioti.

23 straipsnis

Sutartis laikoma sudaryta tuo momentu, kai pagal šios Konvencijos sąlygas įsigalioja ofertos akceptas.

24 straipsnis

Šios dalies Konvencijos tikslais adresatas „gauna“ ofertą, pareiškimą apie akceptą arba bet kokį kitą ketinimo pasireiškimą, kai jie jam pranešami žodžiu arba pristatomi bet kokiu kitu būdu jam asmeniškai, į jo verslo vietą ar jo pašto adresu, o jeigu jis neturi verslo vietos ar pašto adreso – į jo nuolatinę gyvenamąją vietą.

III DALIS
PREKIŲ PIRKIMAS-PARDAVIMAS

I skyrius
BENDROSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis

Sutarties pažeidimas, padarytas vienos iš šalių, yra esminis, jeigu jis padaro kitai šaliai tokią žalą, kad ji žymia dalimi netenka to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal sutartį, išskyrus atvejus, kai pažeidusioji šalis nenumatė tokio rezultato ir tokio pat statuso protingas asmuo tokiomis pačiomis aplinkybėmis jo nebūtų numatęs.

26 straipsnis

Pareiškimas apie sutarties nutraukimą galioja tik tuo atveju, jeigu jis padarytas pranešimo kitai šaliai forma.

27 straipsnis

Jeigu šioje Konvencijos dalyje nėra tiesiogiai numatyta kitaip, tai atvejais, kai pranešimas, prašymas ar kitokia žinia yra perduoti ar padaryti šalies pagal šią dalį ir tinkamomis toms aplinkybėms priemonėmis, uždelsimas ar klaida pranešimo perdavime ar jo negavimas neatima iš šios šalies teisės remtis tuo pranešimu.

28 straipsnis

Jeigu pagal šios Konvencijos nuostatas viena šalis turi teisę reikalauti kitos šalies kokios nors prievolės įvykdymo, teismas nebus įpareigotas priimti sprendimą dėl prievolės įvykdymo natūra, išskyrus atvejus, kai teismas tai padarytų pagal jo nuosavą teisę panašių pirkimo-pardavimo sutarčių, nereguliuojamų šios Konvencijos, atžvilgiu.

29 straipsnis

(1) Sutartis gali būti pakeista ar nutraukta paprastu šalių susitarimu.

(2) Rašytinė sutartis, kurioje yra nuostata, reikalaujanti, kad bet koks sutarties pakeitimas ar nutraukimas šalių susitarimu būtų atliekami rašytine forma, negali būti pakeista arba nutraukta šalių susitarimu kitokiu būdu. Tačiau šalies elgesys gali užkirsti kelią jai remtis tokia nuostata tokia apimtimi, kokia kita šalis pasikliovė tokiu elgesiu.

II skyrius
PARDAVĖJO PRIEVOLĖS

30 straipsnis

Pardavėjas privalo pristatyti prekes, perduoti su jomis susijusius dokumentus ir perduoti nuosavybės teisę į prekes, kaip to reikalauja sutartis ir ši Konvencija.

I skirsnis. Prekių pristatymas ir dokumentų perdavimas

31 straipsnis

Jeigu pardavėjas nėra įpareigotas pristatyti prekių kokioje nors konkrečioje vietoje, jo pristatymo prievolę sudaro:

(a) jeigu pirkimo-pardavimo sutartis numato prekių pervežimą – prekių įteikimas pirmajam pervežėjui perduoti pirkėjui;

(b) jeigu atvejais, nenumatytais ankstesniajame papunktyje, sutartis yra susijusi su individualiai apibrėžtomis prekėmis arba neindividualizuotomis prekėmis, kurios turi būti paimtos iš tam tikrų atsargų arba padarytos ar gaminamos, ir šalys sutarties sudarymo momentu žinojo, kad prekės buvo arba turėjo būti padarytos ar gaminamos tam tikroje vietoje, – prekių pateikimas pirkėjo dispozicijai toje vietoje;

(e) kitais atvejais – prekių pateikimas pirkėjo dispozicijai vietoje, kurioje sutarties sudarymo momentu buvo pardavėjo verslo vieta.

32 straipsnis

(1) Jeigu pardavėjas pagal sutartį arba šią Konvenciją įteikia prekes pervežėjui ir jeigu jos nėra aiškiai prekių markiravimu, pakrovimo dokumentais ar kitu būdu identifikuotos sutarties tikslais, jis privalo perduoti pirkėjui pranešimą apie prekių išsiuntimą, nurodydamas prekes.

(2) Jeigu pardavėjas yra įpareigotas organizuoti prekių pervežimą, jis privalo sudaryti tokias sutartis, kurios yra būtinos pervežimui į nustatytą vietą transportavimo būdais, tinkamais tomis aplinkybėmis, ir įprastinėmis tokio transportavimo sąlygomis.

(3) Jeigu pardavėjas nėra įpareigotas apdrausti prekių jas pervežant, jis privalo pirkėjo prašymu suteikti jam visą turimą informaciją, būtiną, kad jis galėtų atlikti tokį draudimą.

33 straipsnis

Pardavėjas privalo pristatyti prekes:

(a) jeigu sutartis nustato ar leidžia nustatyti pristatymo datą – pagal datą;

(b) jeigu sutartis nustato ar leidžia nustatyti pristatymo laikotarpį – bet kuriuo metu per tą laikotarpį, jeigu tik iš aplinkybių neišplaukia, kad pristatymo data paskiriama pirkėjo;

(c) bet kuriuo kitu atveju – per protingą laiką po sutarties sudarymo.

34 straipsnis

Jeigu pardavėjas yra įpareigotas perduoti su prekėmis susijusius dokumentus, jis privalo juos perduoti tuo laiku, toje vietoje ir tokia forma, kaip reikalaujama sutartyje. Jeigu pardavėjas perdavė dokumentus anksčiau nustatyto termino, jis gali iki to termino pabaigos pašalinti bet kokį neatitikimą dokumentuose su sąlyga, kad pasinaudojimas šia teise nesukelia pirkėjui neprotingų nepatogumų ar neprotingų išlaidų. Tačiau pirkėjas išlaiko teisę pareikalauti atlyginti nuostolius kaip numatyta šioje Konvencijoje.

II skirsnis. Prekių atitikimas ir trečiųjų asmenų pretenzijos

35 straipsnis

(1) Pardavėjas privalo pristatyti prekes, kurios kiekiu, kokybe ir aprašymu atitinka sutarties reikalavimus ir kurios sudėtos į tarą ar supakuotos tokiu būdu, kaip reikalaujama sutartyje.

(2) Išskyrus atvejus, kai šalys susitarė kitaip, prekės neatitinka sutarties, jeigu jos:

(a) netinkamos tikslams, kuriems tokio pat aprašymo prekės paprastai naudojamos;

(b) netinkamos bet kokiai konkrečiai paskirčiai, apie kurią pardavėjas tiesiogiai ar netiesiogiai buvo informuotas sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai iš aplinkybių išplaukia, kad pirkėjas nepasikliovė ar kad jam buvo neprotinga pasikliauti pardavėjo kompetentingumu ir samprotavimais;

(c) neturi savybių prekių, kurias pardavėjas pateikė pirkėjui kaip pavyzdį ar modelį;

(d) nėra sudėtos į tarą ar supakuotos įprastu tokioms prekėms būdu, o jeigu tokio būdo nėra – tai būdu, pakankamu išlaikyti ir išsaugoti prekes.

(3) Pardavėjas neatsako pagal ankstesniojo punkto (a)–(d) papunkčius už bet kokį prekių neatitikimą, jeigu sutarties sudarymo momentu pirkėjas žinojo arba negalėjo nežinoti apie tokį neatitikimą.

36 straipsnis

(1) Pardavėjas atsako pagal sutartį ir šią Konvenciją už bet kokį neatitikimą, kuris egzistuoja rizikos perėjimo pirkėjui momentu, net jeigu tas neatitikimas paaiškėja tik vėliau.

(2) Pardavėjas taip pat atsako už bet kokį neatitikimą, kuris atsiranda po ankstesniajame punkte nurodyto momento ir kuris yra bet kokios jo prievolės pažeidimo pasekmė, įskaitant pažeidimą bet kokios garantijos, kad tą ar kitą laikotarpį prekės bus tinkamos jų įprastai ar kokiai nors konkrečiai paskirčiai arba išlaikys aptartas savybes ar charakteristikas.

37 straipsnis

Jeigu pardavėjas pristatė prekes anksčiau pristatymo datos, jis gali iki tos datos pristatyti trūkstamą dalį ar pašalinti bet kurį pristatytų prekių kiekio trūkumą, arba pristatyti prekes vietoje neatitinkančių prekių, arba pašalinti bet kokį pristatytų prekių neatitikimą, su sąlyga, kad šios teisės įgyvendinimas nesukelia pirkėjui neprotingų nepatogumų ar neprotingų išlaidų. Tačiau pirkėjas išlaiko teisę reikalauti atlyginti nuostolius kaip numatyta šioje Konvencijoje.

38 straipsnis

(1) Pirkėjas privalo patikrinti prekes arba užtikrinti jų patikrinimą per tokį trumpą laikotarpį, koks yra praktiškai galimas tomis aplinkybėmis.

(2) Jeigu sutartyje numatytas prekių pervežimas, patikrinimas gali būti atidėtas iki prekės pasieks jų paskyrimo vietą.

(3) Jeigu prekės yra peradresuojamos joms esant kelyje arba pirkėjo persiunčiamos, neturint jam protingos galimybės jas patikrinti, o sutarties sudarymo metu pardavėjas žinojo ar turėjo žinoti apie tokio peradresavimo ar persiuntimo galimybę – patikrinimas gali būti atidėtas iki prekės pasieks naują paskyrimo vietą.

39 straipsnis

(1) Pirkėjas netenka teisės remtis prekių neatitikimu, jeigu jis neduoda pranešimo pardavėjui, nurodydamas neatitikimo pobūdį, per protingą laiką po to, kai jis jį pastebėjo ar turėjo pastebėti.

(2) Bet kuriuo atveju pirkėjas netenka teisės remtis prekių neatitikimu, jeigu jis neduoda pranešimo pardavėjui apie tai ne vėliau kaip per dvejus metus nuo datos, kai prekės buvo faktiškai perduotos pirkėjui, jeigu šis laikotarpis neprieštarauja sutartiniam garantijos laikotarpiui.

40 straipsnis

Pardavėjas neturi teisės remtis 38 ir 39 straipsnių nuostatomis, jeigu neatitikimas susijęs su faktais, apie kuriuos jis žinojo ar negalėjo nežinoti, ir apie kuriuos jis nepranešė pirkėjui.

41 straipsnis

Pardavėjas privalo pristatyti prekes, kurios yra laisvos nuo bet kokių trečiųjų asmenų teisių ar pretenzijų, išskyrus atvejus, kai pirkėjas sutiko priimti prekes, esančias tokių teisių ar pretenzijų objektu. Tačiau jeigu tokios teisės ar pretenzijos yra pagrįstos pramonine nuosavybe ar kitokia intelektualine nuosavybe, pardavėjo prievolė yra reguliuojama 42 straipsnio.

42 straipsnis

(1) Pardavėjas privalo pristatyti prekes, kurios yra laisvos nuo bet kokių trečiųjų asmenų teisių ar pretenzijų, pagrįstų pramonine nuosavybe ar kitokia intelektualine nuosavybe, apie kurias sutarties sudarymo momentu pardavėjas žinojo ar negalėjo nežinoti, su sąlyga, kad tos teisės ar pretenzijos yra pagrįstos pramonine nuosavybe ar kitokia intelektualine nuosavybe:

(a) pagal įstatymą valstybės, kurioje tos prekės bus perparduodamos ar kitaip panaudojamos, jeigu sutarties sudarymo momentu šalys numatė, kad prekės bus perparduodamos ar kitaip panaudojamos toje valstybėje; arba

(b) bet kuriuo kitu atveju – pagal įstatymą valstybės, kurioje yra pirkėjo verslo vieta.

(2) Pardavėjo prievolė pagal ankstesnįjį punktą neapima atvejų, kai:

(a) sutarties sudarymo momentu pirkėjas žinojo ar negalėjo nežinoti apie tokias teises ar pretenzijas; arba

(b) tokios teisės ar pretenzijos yra pardavėjo laikymosi pirkėjo pateiktų techninių brėžinių, projektų, formulių ar kitokių techninių sąlygų pasekmė.

43 straipsnis

(1) Pirkėjas netenka teisės remtis 41 straipsnio ir 42 straipsnio nuostatomis, jeigu jis neduoda pranešimo pardavėjui, nurodydamas trečiojo asmens teisės ar pretenzijos pobūdį per protingą laiką po to, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokią teisę ar pretenziją.

(2) Pardavėjas neturi teisės remtis ankstesniojo punkto nuostatomis, jeigu jis žinojo apie trečiojo asmens teisę ar pretenziją ir jų pobūdį.

44 straipsnis

Nepriklausomai nuo 39 straipsnio (1) punkto ir 43 straipsnio (1) punkto nuostatų, pirkėjas gali sumažinti kainą pagal 50 straipsnį arba reikalauti atlyginti nuostolius, išskyrus negautas pajamas, jeigu jis turi protingą pasiteisinimą dėl to, kad nedavė reikalaujamo pranešimo.

III skirsnis. Teisinės gynybos priemonės pardavėjui pažeidus sutartį

45 straipsnis

(1) Jeigu pardavėjas nevykdo bet kokios iš savo prievolių pagal sutartį ar šią Konvenciją, pirkėjas gali:

(a) pasinaudoti savo teisėmis, numatytomis 46–52 straipsniuose;

(b) reikalauti nuostolių atlyginimo, kaip numatyta 74–77 straipsniuose.

(2) Pasinaudojimas savo teise į kitas teisinės gynybos priemones neatima iš pirkėjo teisės reikalauti nuostolių atlyginimo.

(3) Joks termino atidėjimas negali būti teismo ar arbitražo suteiktas pardavėjui, jeigu pirkėjas pasinaudoja teisinės gynybos priemone dėl sutarties pažeidimo.

46 straipsnis

(1) Pirkėjas gali pareikalauti pardavėjo jo prievolių įvykdymo natūra, jeigu tik pirkėjas nėra pasinaudojęs teisinės gynybos priemone, kuri yra nesuderinama su tokiu reikalavimu.

(2) Jeigu prekės neatitinka sutarties, pirkėjas gali pareikalauti prekių pakeitimo tik tada, kai toks neatitikimas sudaro esminį sutarties pažeidimą ir reikalavimas pakeisti prekes yra padarytas arba kartu su pranešimu, duodamu pagal 39 straipsnį, arba per protingą laiką po to.

(3) Jeigu prekės neatitinka sutarties, pirkėjas gali pareikalauti, kad pardavėjas pašalintų tą neatitikimą pataisydamas prekes, išskyrus atvejus, kai tai, atsižvelgiant į visas aplinkybes, yra neprotinga. Reikalavimas pataisyti prekes turi būti padaromas arba kartu su pranešimu, duodamu pagal 39 straipsnį, arba per protingą laiką po to.

47 straipsnis

(1) Pirkėjas gali nustatyti pardavėjui protingą papildomą laikotarpį savo prievolėms įvykdyti.

(2) Išskyrus atvejus, kai pirkėjas gavo iš pardavėjo pranešimą apie tai, kad jis neįvykdys per tokiu būdu nustatytą laikotarpį, pirkėjas to laikotarpio metu negali pasinaudoti bet kokia teisinės gynybos priemone dėl sutarties pažeidimo. Tačiau tai neatima iš pirkėjo teisės reikalauti nuostolių atlyginimo už įvykdymo uždelsimą.

48 straipsnis

(1) Atsižvelgiant į 49 straipsnį, pardavėjas net po nustatytos prekių pristatymo datos gali savo sąskaita pašalinti bet kokį savo prievolių nevykdymo trūkumą, jeigu jis gali tai padaryti protingai neuždelsdamas ir nesukeldamas pirkėjui neprotingų nepatogumų ar netikrumo dėl pardavėjo kompensacijos pirkėjo turėtų išlaidų. Tačiau pirkėjas išlaiko teisę reikalauti atlyginti nuostolius, kaip numatyta šioje Konvencijoje.

(2) Jeigu pardavėjas prašo pirkėjo pranešti, ar jis priims įvykdymą, ir pirkėjas nepatenkina šio prašymo per protingą laiką, pardavėjas gali atlikti įvykdymą per savo prašyme nurodytą laiką. Per tą laikotarpį pirkėjas negali pasinaudoti jokia teisinės gynybos priemone, nesuderinama su pardavėjo prievolių vykdymu.

(3) Pardavėjo pranešimas apie tai, kad jis atliks įvykdymą per konkretų laikotarpį, yra laikomas taip pat apimančiu prašymą pagal ankstesnįjį punktą, kad pirkėjas praneštų apie savo sprendimą.

(4) Šio straipsnio (2) ir (3) punktuose numatytas pardavėjo prašymas ar pranešimas neturi galios, jeigu pirkėjas jų negavo.

49 straipsnis

(1) Pirkėjas gali pareikšti apie sutarties nutraukimą:

(a) jeigu pardavėjo prievolių nevykdymas pagal sutartį ar šią Konvenciją sudaro esminį sutarties pažeidimą; arba

(b) nepristatymo atveju, jeigu pardavėjas nepristato prekių pagal 47 straipsnio (1) punktą per papildomą pirkėjo nustatytą laikotarpį arba jeigu pareiškia, kad jis nepristatys per taip nustatytą laikotarpį.

(2) Tačiau tais atvejais, kai pardavėjas pristatė prekes, pirkėjas netenka teisės pareikšti apie sutarties nutraukimą, jeigu jis nepadaro to:

(a) dėl pavėluoto prekių pristatymo – per protingą laiką po to, kai sužinojo, kad pristatymas padarytas;

(b) dėl bet kokio kito pažeidimo, išskyrus pavėluotą pristatymą – per protingą laiką:

(i) po to, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį pažeidimą;

(ii) po pagal 47 straipsnio (1) punktą pirkėjo nustatyto bet kokio papildomo laikotarpio pasibaigimo arba po to, kai pardavėjas pareiškė, kad neįvykdys savo prievolių per tą papildomą laikotarpį; arba

(iii) po pagal 48 straipsnio (2) punktą pardavėjo nustatyto bet kokio papildomo laikotarpio pasibaigimo arba po to, kai pirkėjas pareiškė, kad nepriims įvykdymo.

50 straipsnis

Jeigu prekės neatitinka sutarties, nežiūrint į tai, ar kaina jau buvo sumokėta, pirkėjas gali sumažinti kainą tokiu pat santykiu, kokiu vertė, kurią pristatymo momentu turėjo faktiškai pristatytos prekės, atitinka vertę, kurią tuo pačiu momentu turėtų prekės, atitinkančios sutartį. Tačiau jeigu pardavėjas pašalina savo prievolių vykdymo trūkumus pagal 37 straipsnį ir 48 straipsnį arba jeigu pirkėjas atsisako priimti pardavėjo įvykdymą pagal šiuos straipsnius, pirkėjas negali sumažinti prekių kainos.

51 straipsnis

(1) Jeigu pardavėjas pristato tik dalį prekių arba jeigu tik dalis pristatytų prekių atitinka sutartį, 46 – 50 straipsniai taikomi prekių dalies, kurios trūksta arba kuri neatitinka sutarties, atžvilgiu.

(2) Pirkėjas gali pareikšti apie visišką sutarties nutraukimą tik tuo atveju, jeigu dalinis nepristatymas arba dalinis sutarties neatitikimas sudaro esminį sutarties pažeidimą.

52 straipsnis

(1) Jeigu pardavėjas pristato prekes iki nustatytos datos, pirkėjas gali priimti pristatymą arba atsisakyti priimti pristatymą.

(2) Jeigu pardavėjas pristato didesnį prekių kiekį, negu numatyta sutartyje, pirkėjas gali priimti pristatymą arba atsisakyti priimti perviršinio kiekio pristatymą. Jeigu pirkėjas priima pristatymą viso arba dalies perviršinio kiekio, jis privalo sumokėti už jį pagal sutarties kainą.

III skyrius
PIRKĖJO PRIEVOLĖS

53 straipsnis

Pirkėjas privalo sumokėti prekių kainą ir priimti jų pristatymą kaip reikalaujama pagal sutartį ir šią Konvenciją.

I skirsnis. Kainos sumokėjimas

54 straipsnis

Pirkėjo pareiga sumokėti prekių kainą apima ėmimąsi tokių priemonių ir laikymąsi tokių formalumų, kurių gali būti reikalaujama pagal sutartį arba įstatymus bei taisykles, kad būtų galima atlikti mokėjimą.

55 straipsnis

Tais atvejais, kai sutartis buvo galiojančiai sudaryta, bet joje tiesiogiai ar netiesiogiai nenustatyta kaina ar nenumatoma tvarka jai nustatyti, laikoma, kad šalys, nesant kokio nors nurodymo dėl ko kito, turėjo omenyje kainą, kuri sutarties sudarymo momentu paprastai buvo mokama už tokias prekes, parduodamas sulyginamomis aplinkybėmis atitinkamoje prekybos srityje.

56 straipsnis

Jeigu kaina yra nustatyta pagal prekių svorį, kilus abejonei, ji nustatoma pagal neto svorį.

57 straipsnis

(1) Jeigu pirkėjas nėra įpareigotas sumokėti kainą kurioje nors kitoje konkrečioje vietoje, jis privalo sumokėti ją pardavėjui:

(a) pardavėjo verslo vietoje; arba

(b) jeigu mokėjimas turi būti atliktas prieš prekių ar dokumentų perdavimą – jų perdavimo vietoje.

(2) Pardavėjas privalo padengti bet kokį išlaidų dėl mokėjimo atlikimo padidėjimą, kurį sukėlė jo verslo vietos pakeitimas po sutarties sudarymo.

58 straipsnis

(1) Jeigu pirkėjas nėra įpareigotas sumokėti kainą kuriuo nors kitu konkrečiu laiku, jis privalo sumokėti ją, kai pardavėjas pagal sutartį ir šią Konvenciją perduoda pirkėjo dispozicijai arba prekes, arba jų disponavimą kontroliuojančius dokumentus. Tokio mokėjimo atlikimas gali būti pardavėjo nustatyta prekių ar dokumentų perdavimo sąlyga.

(2) Jeigu sutartis numato prekių pervežimą, pardavėjas gali išsiųsti prekes tokiomis sąlygomis, pagal kurias prekės ar jų disponavimą kontroliuojantys dokumentai nebus perduoti pirkėjui kitaip, kaip tik sumokėjus kainą.

(3) Pirkėjas nėra įpareigotas sumokėti kainą, kol jis neturėjo galimybės patikrinti prekes, išskyrus atvejus, kai šalių sutarta pristatymo ar sumokėjimo tvarka nesuderinama su tokia galimybe.

59 straipsnis

Pirkėjas privalo sumokėti kainą tą dieną, kuri nustatyta ar gali būti numatyta pagal sutartį ir šią Konvenciją, be būtinybės bet kokio pardavėjo prašymo ar laikymosi bet kokio formalumo iš pardavėjo pusės.

II skirsnis. Pristatymo priėmimas

60 straipsnis

Pirkėjo prievolę priimti prekes sudaro:

(a) atlikimas visų tokių veiksmų, kurių iš jo galima buvo protingai tikėtis tam, kad leistų pardavėjui atlikti pristatymą;

(b) prekių priėmimas.

III skirsnis. Teisinės gynybos priemonės pirkėjui pažeidus sutartį

61 straipsnis

(1) Jeigu pirkėjas nevykdo bet kokios iš savo prievolių pagal sutartį ar šią Konvenciją, pardavėjas gali:

(a) pasinaudoti savo teisėmis, numatytomis 62–65 straipsniuose;

(b) reikalauti nuostolių atlyginimo, kaip numatyta 74–77 straipsniuose.

(2) Pasinaudojimas savo teise į kitas teisinės gynybos priemones neatima iš pardavėjo teisės reikalauti nuostolių atlyginimo.

(3) Joks termino atidėjimas negali būti teismo ar arbitražo suteiktas pirkėjui, jeigu pardavėjas pasinaudoja teisinės gynybos priemone dėl sutarties pažeidimo.

62 straipsnis

Pardavėjas gali pareikalauti, kad pirkėjas sumokėtų kainą, priimtų pristatymą ar atliktų kitas savo prievoles, jeigu tik pardavėjas nėra pasinaudojęs teisinės gynybos priemone, nesuderinama su tokiu reikalavimu.

63 straipsnis

(1) Pardavėjas gali nustatyti protingą papildomą laikotarpį pirkėjui įvykdyti savo prievoles.

(2) Išskyrus atvejus, kai pardavėjas gavo iš pirkėjo pranešimą apie tai, kad jis neįvykdys per tokiu būdu nustatytą laikotarpį, pardavėjas to laikotarpio metu negali pasinaudoti bet kokia teisinės gynybos priemone dėl sutarties pažeidimo. Tačiau tai neatima iš pardavėjo teisės reikalauti nuostolių atlyginimo už vykdymo uždelsimą.

64 straipsnis

(1) Pardavėjas gali pareikšti apie sutarties nutraukimą:

(a) jeigu pirkėjo prievolių nevykdymas pagal sutartį ar šią Konvenciją sudaro esminį sutarties pažeidimą; arba

(b) jeigu pirkėjas per papildomą pardavėjo pagal 63 straipsnio (1) punktą nustatytą laikotarpį neįvykdo savo prievolės sumokėti kainą ar priimti prekių pristatymą arba jeigu jis pareiškia, kad nepadarys to per taip nustatytą laikotarpį.

(2) Tačiau tais atvejais, kai pirkėjas sumokėjo kainą, pardavėjas netenka teisės pareikšti apie sutarties nutraukimą, jeigu jis nepadaro to:

(a) dėl pirkėjo prievolių pavėluoto įvykdymo – iki tada, kai pardavėjas sužinojo, kad įvykdymas buvo atliktas; arba

(b) bet kokio kito pažeidimo atveju, išskyrus pirkėjo prievolių pavėluotą įvykdymą, – per protingą laiką:

(i) po to, kai pardavėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį pažeidimą;

(ii) po pardavėjo pagal 63 straipsnio (1) punktą nustatyto papildomo laikotarpio pasibaigimo arba po to, kai pirkėjas pareiškė kad neįvykdys savo prievolių per tą papildomą laikotarpį.

65 straipsnis

(1) Jeigu pagal sutartį pirkėjas turi nurodyti prekių formą, dydžius ar kitus požymius ir jeigu jis nesudaro tokios specifikacijos iki sutartos datos arba per protingą laiką po gavimo pardavėjo prašymo, pardavėjas gali pats, be žalos bet kokiom kitom teisėm, kurias jis gali turėti, sudaryti specifikaciją pagal pirkėjo reikalavimus, kurie buvo žinomi pardavėjui.

(2) Jeigu pardavėjas pats sudaro specifikaciją, jis turi išsamiai informuoti apie ją pirkėją ir nustatyti protingą laikotarpį, kurio metu pirkėjas gali sudaryti kitokią specifikaciją. Jeigu po tokio pranešimo gavimo pirkėjas nepadaro to per taip nustatytą laikotarpį, pardavėjo sudaryta specifikacija yra privaloma.

IV skyrius
RIZIKOS PERĖJIMAS

66 straipsnis

Prekių praradimas ar žala po to, kai rizika perėjo pirkėjui, neatleidžia jo nuo prievolės sumokėti kainą, jeigu tik praradimas ar žala neatsirado dėl pardavėjo veiksmų ar aplaidumo.

67 straipsnis

(1) Jeigu pirkimo-pardavimo sutartis numato prekių pervežimą ir pardavėjas neprivalo perduoti jų kokioje nors konkrečioje vietoje, rizika pereina pirkėjui, kai prekės yra įteikiamos

pirmajam pervežėjui perduoti pirkėjui pagal pirkimo-pardavimo sutartį. Jeigu pardavėjas yra įpareigotas perduoti prekes pervežėjui kokioje nors konkrečioje vietoje, rizika nepereina pirkėjui tol, kol prekės neperduotos pervežėjui toje vietoje. Tas faktas, kad pardavėjas įgaliotas užlaikyti prekių disponavimą kontroliuojančius dokumentus, neturi įtakos rizikos perėjimui.

(2) Vis dėlto rizika nepereina pirkėjui tol, kol prekės nėra aiškiai identifikuotos prekių markiravimu, pakrovimo dokumentais, pirkėjui perduotu pranešimu ar kitu būdu.

68 straipsnis

Rizika dėl prekių, kurios parduotos joms esant kelyje, pereina pirkėjui nuo sutarties sudarymo momento. Tačiau jeigu taip nurodo aplinkybės, pirkėjas prisiima riziką nuo to momento, kai prekės buvo perduotos pervežėjui, išdavusiam pervežimo sutartį patvirtinančius dokumentus. Nepaisant to, jeigu pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo momentu pardavėjas žinojo ar turėjo žinoti, kad prekės yra prarastos ar sugadintos, ir nepranešė apie tai pirkėjui, tokio praradimo ar žalos rizika tenka pardavėjui.

69 straipsnis

(1) 67 ir 68 straipsniuose nenumatytais atvejais rizika pereina pirkėjui, kai jis priima prekes, arba, jei jis to nepadaro tinkamu laiku – nuo momento, kai prekės perduodamos jo dispozicijai, o jis padaro sutarties pažeidimą, nepriimdamas pristatymo.

(2) Tačiau jeigu pirkėjas yra įpareigotas priimti prekes bet kurioje kitoje vietoje nei pardavėjo verslo vieta, rizika pereina tada, kai prekės yra pristatytos laiku ir pirkėjas yra informuotas, kad prekės yra pristatytos jo dispozicijai toje vietoje.

(3) Jeigu sutartis susijusi su prekėmis, kurios dar nėra identifikuotos, laikoma, kad prekės nėra pateiktos pirkėjo dispozicijai tol, kol jos aiškiai neidentifikuotos tos sutarties tikslais.

70 straipsnis

Jeigu pardavėjas padaro esminį sutarties pažeidimą, 67, 68 ir 69 straipsniai neįtakoja pirkėjo dėl tokio pažeidimo turimų teisinės gynybos priemonių.

V skyrius
BENDROS PIRKĖJO IR PARDAVĖJO PRIEVOLĖMS TAIKOMOS NUOSTATOS

I skirsnis. Numatomas sutarties pažeidimas ir sutartys dėl prekių pristatymo partijomis

71 straipsnis

(1) Šalis gali sustabdyti savo prievolių vykdymą, jeigu po sutarties sudarymo tampa aišku, kad kita šalis neįvykdys esminės dalies savo prievolių dėl:

(a) rimto jos sugebėjimo vykdyti ar jos kreditingumo trūkumo; arba

(b) jos elgesio besiruošiant vykdyti ar vykdant sutartį.

(2) Jeigu pardavėjas jau išsiuntė prekes iki paaiškėjant ankstesniajame punkte nurodytiems pagrindams, jis gali neleisti perduoti pirkėjui prekių, net jeigu pirkėjas turi dokumentą, suteikiantį jam teisę jas gauti. Šis punktas yra susijęs su iš pirkėjo ir pardavėjo santykių kylančiomis teisėmis į prekes.

(3) Šalis, stabdanti savo prievolių vykdymą nepriklausomai nuo to, ar tai daroma prieš ar po prekių išsiuntimo, privalo nedelsdama duoti pranešimą apie tai kitai šaliai ir privalo tęsti vykdymą, jeigu kita šalis pateikia pakankamą garantiją, kad ji įvykdys savo prievoles.

72 straipsnis

(1) Jeigu iki sutarties įvykdymo datos tampa aišku, kad viena iš šalių padarys esminį sutarties pažeidimą, kita šalis gali pareikšti apie sutarties nutraukimą.

(2) Jeigu leidžia laikas, šalis, ketinanti pareikšti apie sutarties nutraukimą, privalo nusiųsti protingą pranešimą kitai šaliai tam, kad suteiktų jai galimybę pateikti pakankamą garantiją, kad ji įvykdys savo prievoles.

(3) Ankstesniojo punkto reikalavimai netaikomi, jeigu kita šalis pareiškė, kad ji nevykdys savo prievolių.

73 straipsnis

(1) Tuo atveju, kai sutartis numato prekių pristatymą, jeigu vienos šalies bet kurios iš jos prievolių bet kurios prekių partijos atžvilgiu nevykdymas sudaro esminį sutarties pažeidimą tos prekių partijos atžvilgiu, kita šalis gali pareikšti apie sutarties nutraukimą tos prekių partijos atžvilgiu.

(2) Jeigu vienos šalies bet kurios iš jos prievolių bet kurios prekių partijos atžvilgiu nevykdymas suteikia kitai šaliai tinkamus pagrindus nuspręsti, kad būsimų prekių partijų atžvilgiu bus padarytas esminis sutarties pažeidimas, ji gali pareikšti apie sutarties nutraukimą ateityje, su sąlyga, kad padarys tai per protingą laiką.

(3) Pirkėjas, kuris pareiškia apie sutarties nutraukimą kurios nors prekių partijos atžvilgiu, tuo pat metu gali pareikšti apie jos nutraukimą jau dėl pristatytų ar būsimų prekių partijų, jeigu dėl tarpusavio priklausomybės tos prekių partijos negali būti panaudotos tuo tikslu, kuris buvo šalių numatytas sutarties sudarymo momentu.

II skirsnis. Nuostoliai

74 straipsnis

Nuostoliai dėl sutarties pažeidimo vienos iš šalių sudaro sumą, lygią tai žalai, įskaitant negautas pajamas, kurią patyrė kita šalis dėl sutarties pažeidimo. Tokie nuostoliai negali viršyti žalos, kurią sutartį pažeidusi šalis numatė ar turėjo numatyti sutarties sudarymo momentu kaip galimą sutarties pažeidimo pasekmę, atsižvelgiant į tuos faktus ir dalykus, apie kuriuos ji tada žinojo ar turėjo žinoti.

75 straipsnis

Jeigu sutartis nutraukta ir pirkėjas protingu būdu ir per protingą laiką po nutraukimo nusipirko prekes pakeitimui arba jeigu pardavėjas perpardavė prekes, šalis, reikalaujanti nuostolių atlyginimo, gali išieškoti sutarties ir pakeitimo sandorio kainų skirtumą, taip pat ir bet kuriuos papildomus nuostolius, kurie gali būti išieškoti pagal 74 straipsnį.

76 straipsnis

(1) Jeigu sutartis nutraukiama ir jeigu yra einamoji tų prekių kaina, tai šalis, reikalaujanti nuostolių atlyginimo, jeigu ji dar neatliko pirkimo ar perpardavimo, gali pagal 75 straipsnį išieškoti sutartyje nustatytos kainos ir einamosios kainos sutarties nutraukimo momentu skirtumą, taip pat ir bet kuriuos papildomus nuostolius, kurie gali būti išieškoti pagal 74 straipsnį. Tačiau jeigu šalis,

reikalaujanti nuostolių atlyginimo, nutraukė sutartį po prekių priėmimo, vietoje einamosios kainos sutarties sudarymo momentu taikoma einamoji kaina priėmimo metu.

(2) Ankstesniojo punkto tikslais einamoji kaina yra kaina, vyraujanti vietoje, kur turėjo būti prekių pristatymas, arba, jeigu toje vietoje nėra einamosios kainos, tai kaina tokioje kitoje vietoje, kuri tarnauja kaip protingas pakaitas, atsižvelgiant į prekių transportavimo išlaidų skirtumus.

77 straipsnis

Šalis, kuri remiasi sutarties pažeidimu, privalo imtis tokių priemonių, kurios, atsižvelgiant į tas aplinkybes, yra protingos sumažinti nuostolius, įskaitant negautas pajamas, kylančius iš sutarties pažeidimo. Jeigu ji nesiima tokių priemonių, tai sutartį pažeidusi šalis gali pareikalauti sumažinti nuostolių atlyginimą tokia apimtimi, kokia nuostoliai galėjo būti sumažinti.

III skirsnis. Palūkanos

78 straipsnis

Jeigu šalis vėluoja sumokėti kainą arba bet kokią kitą sumą, kita šalis turi teisę į palūkanas nuo laiku nesumokėtos sumos be žalos bet kokiam reikalavimui dėl nuostolių, kurie gali būti išieškoti pagal 74 straipsnį, atlyginimo.

IV skirsnis. Atleidimas nuo atsakomybės

79 straipsnis

(1) Šalis neatsako už bet kurios iš savo prievolių neįvykdymą, jeigu įrodo, kad jis buvo sąlygotas kliūties, kurios ji negalėjo kontroliuoti ir kad nebuvo galima protingai iš jos tikėtis sutarties sudarymo momentu numatymo kliūties arba išvengimo ar įveikimo tos kliūties ar jos pasekmių.

(2) Jeigu šalies neįvykdymas kurių nors savo prievolių sąlygotas neįvykdymu trečiojo asmens, jos įtraukto įvykdyti visą ar dalį sutarties, ši šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tuo atveju, jeigu:

(a) ji yra atleista nuo atsakomybės pagal ankstesnįjį punktą; ir

(b) taip įtrauktasis asmuo būtų taip pat atleistas nuo atsakomybės, jeigu jam būtų taikomos to punkto nuostatos.

(3) Šiame straipsnyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės galioja tuo laikotarpiu, kurio metu egzistuoja tokia kliūtis.

(4) Šalis, nevykdanti savo prievolių, privalo duoti pranešimą kitai šaliai apie kliūtį ir jos įtaką šalies sugebėjimui vykdyti prievoles. Jeigu toks pranešimas kitos šalies yra negautas per protingą laiką po to, kai prievolių nevykdanti šalis sužinojo ar turėjo būti sužinojusi apie kliūtį, pastaroji atsako už nuostolius, atsiradusius dėl to, kad nebuvo gautas toks pranešimas.

(5) Niekas šiame straipsnyje netrukdo kiekvienai šaliai pasinaudoti bet kuria kita teise, išskyrus teise į nuostolių atlyginimą pagal šią Konvenciją.

80 straipsnis

Šalis negali remtis kitos šalies prievolės neįvykdymu ta apimtimi, kiek toks neįvykdymas buvo pirmosios šalies veiksmų ar aplaidumo pasekmė.

V skirsnis. Sutarties nutraukimo pasekmės

81 straipsnis

(1) Sutarties nutraukimas atleidžia abi šalis nuo jų prievolių pagal sutartį vykdymo, paliekant teisę išieškoti nuostolius, kurie gali būti atlyginami. Sutarties nutraukimas nedaro įtakos jokiai sutarties nuostatai dėl ginčų sprendimo ar kitai sutarties nuostatai, reguliuojančiai šalių teises ir pareigas po sutarties nutraukimo.

(2) Šalis, visiškai ar iš dalies įvykdžiusi sutartį, gali pareikalauti iš kitos šalies grąžinimo visa to, kas buvo pirmosios šalies pateikta ar sumokėta pagal sutartį. Jei abi šalys privalo atlikti gauto grąžinimą, jos privalo atlikti tai vienu metu.

82 straipsnis

(1) Pirkėjas netenka teisės pareikšti apie sutarties nutraukimą ar pareikalauti, kad pardavėjas pakeistų prekes, jeigu pirkėjui neįmanoma grąžinti prekių iš esmės tokios pat būklės, kokias jis jas gavo.

(2) Ankstesnysis punktas netaikomas:

(a) jeigu neįmanomumas grąžinti prekių arba grąžinti prekių iš esmės tokios pat būklės, kokias pirkėjas jas gavo, nesąlygotas jo veiksmų ar aplaidumo;

(b) jeigu prekės ar prekių dalis pasidarė nebetinkamos ar sugedo dėl patikrinimo, numatyto 38 straipsnyje; arba

(c) jeigu prekės ar prekių dalis buvo parduotos įprastos prekybos metu arba pirkėjo buvo panaudotos ar perdarytos įprasto panaudojimo metu prieš tai, kai jis pastebėjo ar turėjo būti pastebėjęs prekių neatitikimą.

83 straipsnis

Pirkėjas, kuris pagal 82 straipsnį neteko teisės pareikšti apie sutarties nutraukimą ar pareikalauti iš pardavėjo prekių pakeitimo, išlaiko teisę į visas kitas sutartyje ar šioje Konvencijoje numatytas teisinės gynybos priemones.

84 straipsnis

(1) Jeigu pardavėjas yra įpareigotas grąžinti kainą, jis taip pat privalo sumokėti palūkanas už ją nuo tos datos, kai ji buvo sumokėta.

(2) Pirkėjas privalo perduoti pardavėjui visas pajamas, kurias jis gavo iš prekių ar jų dalies:

(a) jeigu jis turi grąžinti prekes ar jų dalį; arba

(b) jeigu jam neįmanoma grąžinti visų ar dalies prekių arba grąžinti visų ar dalies prekių iš esmės tokios pat būklės, kokias jis jas gavo, bet jis, nežiūrint į tai, pareiškė apie sutarties nutraukimą ar pareikalavo iš pirkėjo prekių pakeitimo.

VI skirsnis. Prekių išsaugojimas

85 straipsnis

Jeigu pirkėjas vėluoja atlikti prekių pristatymą arba nesumoka kainos tais atvejais, kai kainos sumokėjimas ir prekių pristatymas turi būti atlikti vienu metu, o pardavėjas arba valdo prekes, arba kitu būdu gali kontroliuoti disponavimą jomis, pardavėjas privalo imtis tomis aplinkybėmis protingų priemonių, kad išsaugotų prekes. Jis turi teisę laikyti prekes tol, kol jo protingos išlaidos nebus pirkėjo kompensuotos.

86 straipsnis

(1) Jeigu pirkėjas gavo prekes ir ketina pasinaudoti bet kokia pagal sutartį ar šią Konvenciją numatyta teise atsisakyti jų, jis privalo imtis tomis aplinkybėmis protingų priemonių, kad išsaugotų prekes. Jis turi teisę laikyti prekes tol, kol jo protingos išlaidos nebus kompensuotos pardavėjo.

(2) Jeigu pirkėjui išsiųstos prekės buvo perduotos jo dispozicijai jų paskyrimo vietoje ir jis pasinaudoja savo teise atsisakyti jų, jis privalo imtis valdyti prekes pardavėjo vardu, su sąlyga, kad tai galima padaryti be kainos sumokėjimo ir be neprotingų nepatogumų ar neprotingų išlaidų. Ši nuostata netaikoma, jeigu pardavėjas ar asmuo, įgaliotas priimti prekes jo vardu, yra toje paskyrimo vietoje. Jeigu pirkėjas ima valdyti prekes pagal šį punktą, jo teisės ir pareigos yra reguliuojamos ankstesniojo punkto.

87 straipsnis

Šalis, kuri yra įpareigota imtis priemonių išsaugoti prekes, gali jas atiduoti į trečiojo asmens sandėlį kitos šalies sąskaita, su sąlyga, kad dėl to patirtos išlaidos nėra neprotingos.

88 straipsnis

(1) Šalis, kuri yra įpareigota išsaugoti prekes pagal 85 ar 86 straipsnius, gali parduoti jas bet kuriuo tinkamu būdu, jeigu kita šalis neprotingai delsė imti valdyti prekes arba jas priimti atgal, arba sumokėti jų kainą ar saugojimo išlaidas, su sąlyga, kad kitai šaliai buvo duotas protingas pranešimas apie ketinimą parduoti prekes.

(2) Jeigu prekės yra greitai gendančios arba jeigu jų išsaugojimas sukelia neprotingas išlaidas, šalis, kuri yra įpareigota išsaugoti prekes pagal 85 ar 86 straipsnius, privalo imtis protingų priemonių jas parduoti. Pagal galimybes ji privalo duoti pranešimą kitai šaliai apie ketinimą parduoti.

(3) Prekes parduodanti šalis turi teisę iš pajamų, gautų iš pardavimo, išskaityti sumą, lygią protingoms prekių išsaugojimo ir jų pardavimo išlaidoms. Ji privalo perduoti likutį kitai šaliai.

IV DALIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

89 straipsnis

Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius yra šios Konvencijos depozitaras.

90 straipsnis

Ši Konvencija neturi pirmenybės prieš bet kurią tarptautinę sutartį, kuri jau sudaryta arba gali būti sudaryta ir kurioje yra nuostatos, susijusios su šios Konvencijos reguliuojamais dalykais, su sąlyga, kad šalys turi savo verslo vietas valstybėse – tokios sutarties dalyvėse.

91 straipsnis

(1) Ši Konvencija atvira pasirašyti Jungtinių Tautų Konferencijos dėl tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo sutarčių baigiamajame posėdyje ir toliau bus atvira pasirašyti visoms valstybėms Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke iki 1981 metų rugsėjo 30 dienos.

(2) Ši Konvencija turi būti ratifikuota, priimta ar patvirtinta pasirašiusių ją valstybių.

(3) Ši Konvencija yra atvira prisijungti visoms ją nepasirašiusioms valstybėms nuo jos atidarymo pasirašyti datos.

(4) Ratifikacijos raštai, priėmimo, patvirtinimo ir prisijungimo dokumentai yra deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui.

92 straipsnis

(1) Susitariančioji valstybė pasirašymo, ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu gali pareikšti, kad ji nebus įpareigota šios Konvencijos II dalies arba kad ji nebus įpareigota šios Konvencijos III dalies.

(2) Susitariančioji valstybė, kuri pagal ankstesnįjį punktą padaro pareiškimą dėl šios Konvencijos II arba III dalies, yra nelaikoma Susitariančiąja valstybe pagal šios Konvencijos 1 straipsnio (1) punktą tų dalykų, kuriuos reguliuoja ta dalis, kuriai taikomas pareiškimas, atžvilgiu.

93 straipsnis

(1) Jeigu Susitariančioji valstybė turi du ar daugiau teritorinių vienetų, kuriuose pagal jos konstituciją klausimams, susijusiems su šios Konvencijos reguliavimo dalyku, taikomos skirtingos teisinės sistemos, tai ji gali pasirašymo, ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu pareikšti, kad ši Konvencija galioja visiems jos teritoriniams vienetams arba tiktai vienam ar keletui iš jų, ir gali pakeisti savo pareiškimą bet kuriuo metu, paduodama kitą pareiškimą.

(2) Tokie pareiškimai turi būti pranešami depozitarui ir juose turi būti aiškiai nurodyti teritoriniai vienetai, kuriuose galioja Konvencija.

(3) Jeigu šiame straipsnyje numatyto pareiškimo pagrindu ši Konvencija galioja viename ar keliuose, bet ne visuose Susitariančiosios valstybės teritoriniuose vienetuose, ir jeigu šalies verslo vieta yra toje valstybėje, šios Konvencijos tikslais laikoma, kad ta verslo vieta nėra Susitariančiojoje valstybėje, jeigu tik ji nėra tame teritoriniame vienete, kuriame galioja Konvencija.

(4) Jeigu Susitariančioji valstybė nepadaro pareiškimo pagal šio straipsnio (1) punktą, Konvencija galioja visuose tos valstybės teritoriniuose vienetuose.

94 straipsnis

(1) Dvi ar daugiau Susitariančiųjų valstybių, taikančių klausimams, susijusiems su šios Konvencijos reguliuojamais dalykais, vienodas arba labai panašias teisės normas, bet kuriuo metu gali pareikšti, kad ši Konvencija netaikoma pirkimo-pardavimo sutartims ar jų sudarymui, kai šalių verslo vietos yra tose valstybėse. Tokie pareiškimai gali būti padaryti bendrai arba abipusių vienašalių pareiškimų pagrindu.

(2) Susitariančioji valstybė, kuri klausimams, susijusiems su šios Konvencijos reguliuojamais dalykais, taiko vienodas arba labai panašias į vienos ar kelių valstybių, nesančių šios Konvencijos dalyvėmis, teisės normas, bet kuriuo metu gali pareikšti, kad ši Konvencija netaikoma pirkimo-pardavimo sutartims ar jų sudarymui, kai šalių verslo vietos yra tose valstybėse.

(3) Jeigu valstybė, kurios atžvilgiu pagal ankstesnįjį punktą padarytas pareiškimas, vėliau tampa Susitariančiąja valstybe, tai padarytas pareiškimas nuo Konvencijos įsigaliojimo datos naujojoje Susitariančiojoje valstybėje galios kaip pareiškimas, padarytas pagal (1) punktą, su sąlyga, kad naujoji Susitariančioji valstybė prisijungia prie tokio pareiškimo arba padaro abipusiškumo pagrindu vienašalį pareiškimą.

95 straipsnis

Bet kuri valstybė savo ratifikacijos rašto, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimo metu gali pareikšti, kad ji nėra įpareigota šios Konvencijos 1 straipsnio (1) punkto (b) papunkčiu.

96 straipsnis

Susitariančioji valstybė, kurios įstatymai reikalauja, kad pirkimo-pardavimo sutartys būtų sudaromos ar patvirtinamos rašytine forma, bet kuriuo metu pagal 12 straipsnį gali padaryti pareiškimą, kad bet kuri šios Konvencijos 11 straipsnio, 29 straipsnio ar II dalies nuostata, leidžianti, kad pirkimo-pardavimo sutartis arba jos pakeitimas ar nutraukimas šalių susitarimu arba bet kokia oferta, akceptas ar kitoks ketinimo pasireiškimas būtų atliekami ne rašytine, o bet kokia kita forma, netaikoma, jeigu bent vienos iš šalių verslo vieta yra toje valstybėje.

97 straipsnis

(1) Pareiškimai, padaryti pagal šią Konvenciją pasirašymo metu turi būti patvirtinti per ratifikavimą, priėmimą ar patvirtinimą.

(2) Pareiškimai ir pareiškimų patvirtinimai atliekami rašytine forma ir oficialiai pranešami depozitarui.

(3) Pareiškimas įsigalioja tuo pat metu kaip ir ši Konvencija atitinkamos valstybės atžvilgiu. Tačiau pareiškimas, kuris oficialiai praneštas depozitarui po tokio įsigaliojimo, įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, pasibaigus šešiems mėnesiams nuo datos, kai jis buvo gautas depozitaro. Abipusiškumo pagrindu pagal 94 straipsnį padaryti vienašaliai pareiškimai įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, pasibaigus šešiems mėnesiams nuo datos, kai paskutinis pareiškimas buvo gautas depozitaro.

(4) Bet kuri valstybė, kuri padarė pareiškimą pagal šią Konvenciją, gali bet kuriuo metu jį atšaukti, oficialiai raštu pranešdama depozitarui. Toks pareiškimo atšaukimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, pasibaigus šešiems mėnesiams nuo datos, kai pranešimas buvo gautas depozitaro.

(5) Pareiškimo, padaryto pagal 94 straipsnį, atšaukimas taip pat padaro negaliojančiu nuo atšaukimo įsigaliojimo datos bet kokį kitos valstybės pagal šį straipsnį abipusiškumo pagrindu padarytą pareiškimą.

98 straipsnis

Neleidžiamos jokios išlygos, išskyrus tas, kurios tiesiogiai numatytos šioje Konvencijoje.

99 straipsnis

(1) Ši Konvencija, laikantis šio straipsnio (6) punkto nuostatų, įsigalioja pirmąją mėnesio dieną, pasibaigus dvylikai mėnesių nuo dešimto ratifikacijos rašto arba priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento, įskaitant dokumentą su pareiškimu, padarytu pagal 92 straipsnį, deponavimo datos.

(2) Jeigu valstybė ratifikuoja, priima, patvirtina šią Konvenciją ar prie jos prisijungia po dešimto ratifikacijos rašto arba priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimo, ši Konvencija, išskyrus nepriimtą dalį, įsigalioja tos valstybės atžvilgiu, laikantis šio straipsnio (6) punkto nuostatų, pirmąją mėnesio dieną, pasibaigus dvylikai mėnesių nuo jos ratifikacijos rašto arba priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimo datos.

(3) Valstybė, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina šią Konvenciją arba prisijungia prie jos ir kuri yra Konvencijos dėl vieningo tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymo įstatymo, sudarytos Hagoje 1964 metų liepos 1 d. (1964 m. Hagos konvencija dėl sutarčių

sudarymo), dalyvė, arba Konvencijos dėl vieningo tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo įstatymo, sudarytos Hagoje 1964 metų liepos 1 d. (1964 m. Hagos konvencija dėl pirkimo-pardavimo), dalyvė, arba abiejų šių konvencijų dalyvė, turi denonsuoti tuo pačiu metu, priklausomai nuo aplinkybių, 1964 m. Hagos konvenciją dėl pirkimo-pardavimo, arba 1964 m. Hagos konvenciją dėl sutarčių sudarymo, arba abi šias konvencijas, pranešdama ape tai Nyderlandų Vyriausybei.

(4) Valstybė – 1964 m. Hagos konvencijos dėl pirkimo-pardavimo dalyvė, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina šią Konvenciją ar prie jos prisijungia ir pareiškia ar pareiškė pagal 92 straipsnį apie tai, kad ji nebus įpareigota šios Konvencijos II dalies, ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu turi denonsuoti 1964 m. Hagos konvenciją dėl pirkimo-pardavimo, pranešdama ape tai Nyderlandų Vyriausybei.

(5) Valstybė – 1964 m. Hagos konvencijos dėl sutarčių sudarymo dalyvė, kuri ratifikuoja, priima, patvirtina šią Konvenciją ar prie jos prisijungia ir pareiškia ar pareiškė pagal 92 straipsnį apie tai, kad ji nebus įpareigota šios Konvencijos III dalies ratifikacijos, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu turi denonsuoti 1964 m. Hagos konvenciją dėl sutarčių sudarymo, pranešdama ape tai Nyderlandų Vyriausybei.

(6) Šio straipsnio tikslais valstybių – 1964 m. Hagos konvencijos dėl sutarčių sudarymo arba 1964 m. Hagos konvencijos dėl pirkimo-pardavimo dalyvių ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas šios Konvencijos ar prisijungimas prie jos neįsigalioja tol, kol neįsigalioja tokie denonsavimai, kurių gali būti pareikalauta iš šių valstybių dviejų pastarųjų konvencijų atžvilgiu. Siekdamas užtikrinti šiuo atžvilgiu būtiną koordinaciją, šios Konvencijos depozitaras konsultuojasi su Nyderlandų Vyriausybe, kaip 1964 metų konvencijų depozitaru.

100 straipsnis

(1) Ši Konvencija taikoma sutarties sudarymui tik tais atvejais, kai pasiūlymas sudaryti sutartį padaromas šios Konvencijos įsigaliojimo dieną ar po šios Konvencijos įsigaliojimo Susitariančiojoje valstybėje, paminėtoje 1 straipsnio (1) punkto (a) papunktyje arba Susitariančiojoje valstybėje, paminėtoje 1 straipsnio (1) punkto (b) papunktyje.

(2) Ši Konvencija taikoma tiktai sutartims, sudarytoms šios Konvencijos įsigaliojimo dieną ar po šios Konvencijos įsigaliojimo Susitariančiojoje valstybėje, paminėtoje 1 straipsnio (1) punkto (a) papunktyje arba Susitariančiojoje valstybėje, paminėtoje 1 straipsnio (1) punkto (b) papunktyje.

101 straipsnis

(1) Susitariančioji valstybė gali denonsuoti šią Konvenciją, arba II dalį, arba III dalį oficialiu rašytiniu pranešimu, adresuotu depozitarui.

(2) Denonsavimas įsigalioja pirmąją mėnesio dieną pasibaigus dvylikai mėnesių nuo datos, kai pranešimas apie tai buvo gautas depozitaro. Jeigu pranešime yra nurodytas ilgesnis denonsavimo įsigaliojimo laikotarpis, denonsavimas įsigalioja pasibaigus tam ilgesniam laikotarpiui po to, kai depozitaras gauna tą pranešimą.

Sudaryta Vienoje, tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimtųjų metų balandžio vienuoliktą dieną vienu originalo egzemplioriumi, kurio tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra vienodai autentiški.

Tai patvirtindami, žemiau pasirašiusieji, jų vyriausybių tinkamai įgalioti, pasirašė šią Konvenciją.

Šiuo patvirtinu, kad aukščiau išdėstytas tekstas yra Jungtinių Tautų Konvencijos dėl tarptautinio prekių pirkimo-pardavimo sutarčių, sudarytos Vienoje 1980 m. balandžio 11 d. tikroji kopija, kurios originalas saugomas Jungtinių Tautų Generalinio sekretoriaus.

Generalinio sekretoriaus vardu:

Jungtinės Tautos, Niujorkas, 1980 m. gegužės 12 d.